

# Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

---

## Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om jakt och statens vilt;

**NFS 2002:18**

Utkom från trycket  
den 26 juli 2002

beslutade den 26 juni 2002.

Med stöd av 10, 11, 12, 15, 18, 34, 38 och 39 §§ jaktförordningen (1987:905) samt 2 kap. 3 och 4 §§ vapenförordningen (1996:70) föreskriver<sup>1,2</sup> Naturvårdsverket följande och beslutar om följande allmänna råd.

<sup>1</sup> Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 398L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG av den 20 juli 1998 om ändring av direktiv 98/34/EG om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 398L0048).

<sup>2</sup> Jfr rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7, Celex 31992L0043), senast ändrat genom direktiv 97/62/EG (EGT L 305, 8.11.1997, s. 42, Celex 31997L0062), och rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar (EGT L 103, 25.4.1979, s. 1, Celex 31979L0409), senast ändrat genom direktiv 97/49/EG (EGT L 223, 13.8.1997, s. 9, Celex 31997L0049).

<b>Jaktmedel</b> .....	3
<i><b>Föreskrifter</b></i>	
Hagelgevär, definition och typer .....	3
Hagelgevär, kalibrar och ammunition samt undantag .....	3
<i><b>Allmänna råd</b></i>	
<i>Jakt med hagelgevär</i> .....	4
<i><b>Föreskrifter</b></i>	
Kulgevär; definition och typer .....	4
Enhandsvapen .....	5
Kulgevär; ammunitionens måttenheter m.m. ....	5
Kulgevär; ammunitionens klassindelning .....	6
Undantag från krav på kulammunition .....	6
Luftgevär och injektionsvapen samt undantag .....	7
Vissa andra jaktmedel, bl.a. riktmedel och ljuddämpare .....	8
Fångstredskap .....	8
<i><b>Allmänna råd</b></i>	
<i>Fångstredskap</i> .....	10
<i>Andra jaktredskap än skjutvapen och fångstredskap</i> .....	10
<b>Användning av hund som skydd för tamdjur</b> .....	10
<b>Vilt som tillfaller staten</b> .....	11
<i><b>Föreskrifter</b></i>	
Vilt som tillfaller staten .....	11
<i><b>Allmänna råd</b></i>	
<i>Vilt som tillfaller staten</i> .....	13
<i>Anmälan av viltolycka</i> .....	13
<i>Eftersök</i> .....	13
<i>Ersättning för eftersök</i> .....	14
<i>Befrielse från älgavgift</i> .....	14
<i>Hantering av statens vilt</i> .....	14
<b>Undantag från föreskrifterna</b> .....	14
<b>Övergångsbestämmelser</b> .....	14
<i>Bilaga</i> .....	16

**Begrepp m.m.**

1 § Begrepp och beteckningar som används i dessa föreskrifter har, om inte annat anges, samma betydelse som i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905).

**Jaktmedel**

2 § Vad som nedan sägs om hagelgevär och kulgevär avser i tillämpliga delar även kombinationsvapen (hagel – kula).

**Hagelgevär, definition och typer**

3 § Med hagelgevär avses i dessa föreskrifter slätborrade tvåhandsvapen som inte har vik- eller fällbar kolv eller kolv av teleskopisk typ, vilka är avsedda att läggas an mot axeln och är konstruerade för hagelpatroner.

Med hagelpatron avses här en patron laddad med röksvagt krut och där hagel tillsammans med förladdningar och hylsa samt driv- och tändsats bildar en enhet, dock inte en patron som har sådan konstruktion att spridningen av hagelsvärmen, eller del av den, fördröjs och inte påbörjas vid eller omedelbart utanför gevärets mynning.

*(3 § träder i kraft senast 1 januari 2003 efter särskilt beslut.)*

4 § Hagelgevär får användas vid jakt enligt föreskrifterna i 5–9 §§ om pipans längd uppgår till minst 48 cm.

*(4 § träder i kraft senast 1 januari 2003 efter särskilt beslut.)*

5 § Flerpipiga hagelgevär oavsett system samt enkelpipiga hagelgevär med manuell repeter- och enskottsmekanism får användas vid jakt. Även hagelgevär med halvautomatisk mekanism (gas- eller rekylomladdande) eller pumprepeterande mekanism (framstocksrepeterande) får användas vid jakt, om de är konstruerade för, eller ändrats så att de kan laddas med, högst tre patroner (en patron i patronläget och två i magasinet) enligt nedan angivna ändringsbeskrivning.

Magasinskapaciteten reduceras till två patroner genom att

- en nit anbringas genom magasinet,
- tungor instukas i magasinet, eller
- reduceringsstång innesluts i magasinsröret.

Används reduceringsstång skall magasinrörsbrickan fixeras vid magasinröret genom hårdlödning eller med hjälp av tvåkomponents härdlim. Har vapnet löstagbart magasin skall magasinet fixeras vid vapnet med hjälp av en nit eller med tvåkomponents härdlim.

**Hagelgevär, kalibrar och ammunition samt undantag**

6 § Hagelgevär i kaliber 12, 16 och 20 laddade med hagelpatroner får användas vid jakt endast efter viltarter som enligt 16 § får jagas med kulgevär avsedda för patroner i klass 3 och 4 samt rådjur och lodjur.

Vid jakt efter rådjur är dock hagelgevär tillåtet endast under tiden den 1 oktober – den 31 januari. Vid jakt bedriven på särskilt uppdrag av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet får emellertid hagelgevär laddade med hagelpatroner användas vid jakt efter rådjur även under tiden den 16 augusti – den 30 september.

Hagelgevär i kaliber 24, 28, 32 och .410 får endast användas vid jakt efter viltarter som enligt 16 § får jagas med kulgevär avsedda för patroner i klass 4.

**7 §** Enkelpipiga hagelgevär med funktionssätt och laddningskapacitet enligt 5 § i kaliber 12, 16 och 20, laddade med patroner i kaliber 12, 16 eller 20 försedda med en projektil (kula) avsedd för respektive kaliber (exempelvis s.k. slugpatron) får användas vid jakt efter vildsvin, dovhjort och mufflonfår, av den som är behörig att använda kulgevär avsedda för patroner i klass 1 vid jakt.

Enkelpipiga hagelgevär enligt första stycket försedda med räfflad pipa avsedd för hagelgevär eller räfflad choke avsedd för hagelgevär får även användas vid jakt enligt första stycket.

**8 §** Vid jakt med hagelgevär får, med det undantag som framgår av 7 §, endast användas ammunition som är laddad med hagel, vars diameter är 4,0 mm (US nr 1) eller mindre.

## **Allmänna råd**

### **Jakt med hagelgevär**

*Den dödande effekten av ett hagelskott är beroende av flera faktorer. Skjutavstånd, skjutvinkel, djurets rörelse, patronens laddningsvikt, hagelstorlek och egen skjutförmåga har särskilt stor betydelse. Regelbunden tränings-skjutning bör därför alltid göras före jakt. Vidare är det viktigt att före all jakt med hagelgevär provskjuta den ammunition som avses användas vid jakt med det gevär som skall användas vid jakten. Vid jakt med hagelgevär efter rådjur och gäss bör skjutavståndet inte överstiga tjugo (20) meter.*

*Enligt 7 § får vissa hagelgevär laddade med patron med en kula avsedd för sådant gevär användas vid jakt efter vissa viltarter. Då kombinationen av gevär och ammunition är avgörande för med vilken precision geväret skjuter, bör upprepade provskjutningar göras före jakt. Skjutavståndet vid jakt enligt 7 § bör inte överstiga fyrtio (40) meter.*

### **Kulgevär; definition och typer**

**9 §** Med kulgevär avses i dessa föreskrifter räfflade tvåhandsvapen som är avsedda att läggas an mot axeln, är konstruerade för kulpatroner och vars pip-längd är minst 45 cm. Kulgevär av halvautomatisk eller pumprepeterande typ får inte ha vik- eller fällbara kolvar eller kolvar av teleskopisk typ.

Med kulpatron avses här en patron laddad med röksvagt krut och där kula tillsammans med patronhylsa samt driv- och tändsats bildar en enhet. Här avses dock inte s.k. slug- eller brennekepatron och liknande patroner avsedda för hagelgevär.

*(9 § träder i kraft senast 1 januari 2003 efter särskilt beslut.)*

**10 §** Flerpipiga kulgevär (oavsett system) samt enkelpipiga kulgevär med manuell repeter- (även pumprepeterande) och enskottsmekanism får användas vid jakt.

**11 §** Halvautomatiska kulgevär av civil typ, tillverkade för jakt och som till konstruktion och utseende avser att efterlikna konventionella, manuellt om-laddade kulgevär för jakt – förutom vad gäller omladdningsfunktionen – får användas vid jakt.

Vidare får kulgevär av militär halvautomatisk typ tidigare än 1942, eller av militär halvautomatisk konstruktion av modelltyp tidigare än 1942, användas vid jakt.

Med kulgevär av militär halvautomatisk typ tidigare än 1942, eller av militär halvautomatisk konstruktion av modelltyp tidigare än 1942, menas halvautomatiska kulgevär med militärt ursprung tidigare än 1942, som är konstruerade enbart för halvautomatisk funktion och försedda med kolvar liknande konventionella kolvar för jaktgevär.

Halvautomatiska kulgevär som uppfyller kraven i första eller andra styckena och som kan laddas med högst tre patroner (en patron i patronläget och två i magasinet) får användas vid jakt efter varg, björn, lodjur, bäver, utter, skogshare, mård och fågel, förutsatt att de är avsedda för patroner i den klass som föreskrivs för respektive art enligt 16 §.

Vidare får halvautomatiska kulgevär som uppfyller kraven i första eller andra styckena användas vid jakt efter övriga arter under förutsättning att de kan laddas med högst sex patroner (en patron i patronläget och fem i magasinet), förutsatt att de är avsedda för patroner i den klass som föreskrivs för respektive art enligt 16 §.

*(11 § träder i kraft senast 1 januari 2003 efter särskilt beslut.)*

## **Enhandsvapen**

**12 §** Enhandsvapen i kaliber .22 (5,6 mm) får användas vid jakt efter röd-räv, grävling, mårdhund, tvättbjörn, mård, mink, iller och kanin under jord och vid jakt med ställande hund efter grävling, mårdhund och tvättbjörn.

## **Kulgevär; ammunitionens måttenheter m.m.**

**13 §** Vid beskrivning av ballistiska egenskaper m.m. hos kulpatroner gäller i denna författning följande måttenheter och förkortningar:

$E_0$	= kulans anslagsenergi (dvs. rörelseenergien vid anslaget) vid vapnets mynning
$E_{10}$	= kulans anslagsenergi 10 meter från vapnets mynning
$E_{100}$	= kulans anslagsenergi 100 meter från vapnets mynning
g	= gram
gr	= grain (1 g = 15, 432 gr)
kgm	= kilogrammeter (tidigare måttenhet)
J	= Joule (1 kgm = 9,81 J)

**Kulgevär; ammunitionens klassindelning**

14 § Kulpatroner indelas i fyra klasser, avsedda för jakt efter olika grupper av viltarter. Följande minimivärden för kulvikt och anslagsenergi samt krav på typ av kula (kulkonstruktion) gäller för respektive klass:

- |                 |                        |   |                     |
|-----------------|------------------------|---|---------------------|
| <b>Klass 1.</b> | <b>Kulvikt</b>         | minst 9 g (139 gr) eller  | minst 10 g (154 gr) |
|                 | <b>E<sub>100</sub></b> | minst 2 700 J   | minst 2 000 J       |
|                 |                        | Kulan skall vara konstruerad för att expandera,<br>t.ex. blyspets och hålspets. |                     |
| <b>Klass 2.</b> | <b>Kulvikt</b>         | minst 3,2 g (50 gr)   |                     |
|                 | <b>E<sub>100</sub></b> | minst 800 J   |                     |
|                 |                        | Kulan skall vara konstruerad för att expandera,<br>t.ex. blyspets och hålspets. |                     |
| <b>Klass 3.</b> | <b>Kulvikt</b>         | minst 2,5 g (39 gr)   |                     |
|                 | <b>E<sub>100</sub></b> | minst 200 J   |                     |
|                 |                        | Kulan får vara av valfri konstruktion.  |                     |
| <b>Klass 4.</b> | <b>Kulvikt</b>         | ingen begränsning   |                     |
|                 | <b>E<sub>0</sub></b>   | minst 150 J   |                     |
|                 |                        | Kulan får vara av valfri konstruktion.  |                     |

15 § För att kulpatroner (fabriks- eller hemladdade) skall tillhöra viss klass, skall värden för såväl kulvikt som anslagsenergi (E) vara lika med eller högre än de minimivärden som angivits för respektive klass. Därjämte skall kulan vara av ovan angiven konstruktion.

För redovisning av klasstillhörighet svarar tillverkaren eller hemladdaren.

Exempel på klassificering av kulpatroner finns i *bilaga* till denna författning.

16 § Kulpatroner av en viss klass får användas vid jakt endast efter de viltarter som nedan anges för varje klass.

- Klass 1: samtliga viltarter.
- Klass 2: samtliga viltarter utom älg, hjort, visent, bison, myskoxe, mufflonfår, varg, björn, säl och vildsvin.
- Klass 3: samtliga viltarter utom älg, hjort, visent, bison, myskoxe, mufflonfår, varg, björn, säl, vildsvin, rådjur, järv, lodjur och bäver.
- Klass 4: vildkanin, iller, frett, mård, mink, hermelin, vessla, ekorre, lämlar, råttor, mullvad, sorkar (även bisam), möss, havstrut, gråtrut, silltrut, fiskmåås, skrattmåås, sothöna, knipa, vigg, ripa, järpe, ringduva, fasan, raphöna, stadsduva, turkduva, korp, kråka, råka, skata, kaja, nötskrika, björktrast, koltrast, stare, gråsparv och pilfink.

**Undantag från krav på kulammunition**

17 § Utan hinder av bestämmelserna i 16 § får kulpatroner med beteckning kaliber .22 Long Rifle (kaliber 5,6 x 15 R) användas vid jakt som bedrivs efter rödräv, grävling, mårdhund eller tvättbjörn under jord och vid jakt med ställande hund efter grävling, mårdhund och tvättbjörn.

**18 §** Utan hinder av bestämmelserna i 16 § får kulpatroner i klass 2 användas vid avlivning av vilt inom vilthägn om djuren befinner sig i särskilt avgränsat utrymme för tillfällig hantering av vilt och skjutavståndet inte kan överstiga 30 meter. På motsvarande sätt får kulpatroner i klass 3 eller 4 användas i sådant utrymme om skjutavståndet inte kan överstiga 10 meter.

**19 §** Utan hinder av vad som anges i 14 och 16 § får kulpatroner med beteckning 5,6 x 15 R, om E<sub>10</sub> uppgår till minst 40 Joule (.22 Long Zimmer eller motsvarande), användas vid skydds jakt med stöd av jaktförordningens bilaga 4 efter råttor, mullvad, sorkar (dock inte bisam), möss, stadsduva, skata, kaja, björktrast, pilfink eller gråsparv.

Vid jakt bedriven inom samlad bebyggelse på särskilt uppdrag av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, får kulgevär avsedda för patroner i kaliber 5,6 x 36R (.22 Hornet, klass 3) användas vid jakt efter rådjur.

### **Luftgevär och injektionsvapen samt undantag**

**20 §** Räfflade tvåhandsvapen med en minsta kaliber av 5,5 mm (.22) laddade med projektil som tillverkats för att expandera/deformeras och där projektilen drivs av komprimerad luft, kolsyra eller annat liknande utskjutningsmedel (luftgevär m.m.) får användas vid jakt efter viltarter som enligt 16 § får jagas med kulgevär avsedda för patroner i klass 4, om projektilens anslagsenergi uppfyller villkoren för klass 4 enligt 14 §.

För att få innehavstillstånd (licens) för luftgevär för jakt gäller samma krav på kunskap som för kulgevär avsedda för patroner i klass 4.

Vidare får luftgevär med en minsta kaliber av 5,5 mm (.22) användas vid den skydds jakt som avses i 19 § första stycket, om projektilen har en minsta utgångshastighet av 180 meter per sekund och om den konstruerats för att expandera/deformeras.

**21 §** Injektionsvapen eller andra anordningar för immobilisering av vilt får användas vid jakt i vilthägn, vid jakt på uppdrag av polis, länsstyrelse och kommun samt vid jakt på uppdrag av viltforskningsprojekt.

Sådan jakt får endast bedrivas av den som genomgått utbildning enligt krav i Jordbruksverkets föreskrifter (LSFS 1986:31, Vb 11) om utbildning för innehav av injektionsvapen, vilket även innefattar avlagd jägarexamen för kulgevär avsedda för patroner i klass 1.

Följande gäller för jakt enligt första stycket:

1. Jakten skall bedrivas under överinseende av en veterinär som besitter kunskaper om immobilisering av vilt.
2. Alla erforderliga åtgärder skall vidtas för uppletande och tillvaratagande av skjutna injektionspilar; inga injektionspilar skall således lämnas kvar i naturen.
3. Varje injektionspil skall märkas med tillståndshavarens initialer och pilöppnummer samt med varningstexten "VARNING! TAG EJ I KANYLEN. Kan innehålla gift. Ring (eget tel. nr) eller polisen (polisens tel. nr)."
4. En för uppspärming av vilt lämplig hund skall medföras under jakten.
5. Djur som förolyckas under jakten skall obduceras av veterinär, varvid histologiskt material i formalin och en beskrivning av händelseförloppet samt

utförlig obduktionsrapport snarast skall skickas till viltavdelningen vid Statens veterinärmedicinska anstalt.

### Vissa andra jaktmedel, bl.a. riktmedel och ljuddämpare

**22 §** I 10 § jaktförordningen (1987:905) samt dess bilaga 5 ges föreskrifter om förbjudna medel och metoder för fångst och dödande.

Skjutvapen får vid jakt vara försett med rekylbroms och ljuspunktsikte, dock inte sådant sikte som belyser målet med en ljuspunkt (lasersikte). Vapnet får vidare vara försett med kikarsikte.

Skjutvapen får vid jakt även vara försett med anordning som reducerar vapnets skottljud.

### Fångstredskap

**23 §** Fotsnara för rödräv, slagfälla för bäver och ripsnara får endast användas av personer som genomgått särskild utbildning enligt de villkor som framgår av beslut om tygodkännande av redskapen.

**24 §** Särskilt tillstånd erfordras

1. vid jakt med fångstredskap som dödar bäver,
2. vid jakt med fångstredskap där levande fågel används i syfte att locka och fånga vilt av annan art,
3. vid jakt med fångstredskap efter rovfågel,
4. för fångst av frilevande vilda däggdjur där avsikten inte är att omedelbart avliva eller frisläppa fångat djur.

Tillstånd lämnas av länsstyrelsen ifråga om 1. och 2. . Länsstyrelsen lämnar även tillstånd enligt 3., om jakten avser duvhök, i övriga fall samt enligt 4. meddelas tillstånd av Naturvårdsverket. Utan tillstånd får fångst ske av förrymt märkt vilt från vilthägn i särskilt iordningställda återfångstanordningar. Annat vilt som av misstag fångas i återfångstanordning skall omedelbart återges friheten.

Fångade duvhökar får frisläppas på annan plats under förutsättning att berörd markägare och jakträttshavare lämnat sitt medgivande.

**25 §** Fotsnara för rödräv får endast användas i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Länsstyrelsen får besluta om undantag för vissa områden om det är motiverat för skydd av hotade djurarter.

**26 §** För användning av fångstredskap gäller dessutom följande.

1. Fångstredskap skall vara tillverkat i enlighet med Naturvårdsverkets beslut om tygodkännande.
2. Vid försäljning, överlåtelse eller utlåning av fångstredskap skall säljaren, överlåtaren eller den som lånar ut redskapet bifoga en instruktion för lämplig gillring, säker drift och underhåll.
3. Vid tillverkning skall tillverkaren tillse att fångstredskapet väderbeständigt märks med den typbeteckning som framgår av beslut om tygodkännande.

Redskap som används skall dessutom, vare sig de är gillrade eller inte, märkas med användarens namn, adress och telefonnummer. Även denna märkning skall vara väderbeständig.

Uppgifter om användarens namn, adress och telefonnummer erfordras inte om fångstredskapet används i hus, gård eller trädgård. För märkning av ripsnara och slagfälla för bäver gäller de villkor som anges i typgodkännandet.

*(Första stycket punkt 2 i 26 § träder i kraft senast 1 januari 2003 efter särskilt beslut.)*

**27 §** Tillsyn och vittjning av fångstredskap avsedda för levandefångst skall ske enligt följande:

1. Nät skall stå under ständig tillsyn och vittjas omgående efter det att fångst skett.
2. Annat fångstredskap än nät, avsett för fångst av fågel, skall vittjas minst en gång per dygn. En vittjning skall dock alltid ske på kvällen.
3. Annat fångstredskap än nät, avsett för fångst av däggdjur, skall vittjas minst en gång per dygn. En vittjning skall dock alltid ske på morgonen.  
Om fångsten avser iller, mink, hermelin, vessla, råttor, sorkar och möss skall vittjningen ske minst två gånger per dygn, morgon och kväll.
4. Fotsnara för rödräv skall vittjas minst två gånger per dygn, morgon (dock senast vid gryningen) och kväll.

Med nät avses textilnät eller liknande med syfte att snärja in fångade djur. Dock inte slagnät (typgodkänt fångstredskap L 17) för fångst av bl.a. duvhök.

**28 §** Om fredat vilt fångats skall detta frisläppas om det är oskadat eller bedöms kunna fortsätta leva utan onödigt lidande. Om viltet är allvarligt skadat, skall det avlivas.

Om vilt som inte är fredat fångats i fångstredskap som inte är godkänt för den aktuella arten, får viltet ändå avlivas.

**29 §** Utan hinder av vad som föreskrivs i 12 a § första stycket jaktförordningen (1987:905) får

1. fasan, raphöna, gräsand, kråka och skata som fångats i enlighet med bestämmelserna i jaktförordningen, tillfälligt kvarhållas och förvaras i fångstredskap i syfte att locka och fånga frilevande fåglar av samma art,
2. fasaner, raphöns och gräsänder som fångats i enlighet med bestämmelserna i jaktförordningen transporteras till, och hållas i, vilthägn eller liknande anläggning under hela året för att användas i avelssyfte,
3. vilt som fångats i fångstredskap tillfälligt förvaras i samband med transport för att avlivas på annan plats,
4. vilt som fångats för vetenskapligt ändamål tillfälligt transporteras och förvaras i samband med fångsten.

*(29 § träder i kraft senast 1 januari 2003 efter särskilt beslut.)*

**30 §** För användning av fångstredskap som dödar vilt och som inte erfordrar tillstånd enligt 24 § gäller följande.

1. Slaganordning skall omges av ett skyddshölje med ingångshål. Hålets höjd och bredd får vara högst 90 mm, om fångsten avser mård, och högst 70 mm om fångsten avser mink.
2. Om redskapet placeras lägre än 1,5 m ovan mark och avståndet mellan ingångshål och utlösninganordning är mindre än 30 cm, skall det vara försett med en minst 30 cm lång, högst 10 cm bred och 12 cm hög ingångstunnel, fast anjord framför redskapets ingångshål.
3. Fångstredskap försett med trampgiller får inte betas på trampplattan.
4. Fångstredskap försett med betesgiller får endast betas på gillret.
5. Stockfälla för mård skall alltid placeras minst 1,5 m ovan mark.

Fångstredskap avsedda för fångst av råttor, möss, sorkar och mullvadar samt stockfälla för mård omfattas inte av bestämmelser enligt punkterna 1 och 2.

**31 §** Den som ansöker om typgodkännande av fångstredskap skall betala en avgift till Naturvårdsverket om 1 000 kr. Avgiften skall erläggas sedan verket genomfört en förhandsgranskning av fångstredskapet. Avgift behöver inte betalas om ansökan återkallas efter förhandsgranskningen, innan vidare handläggning och test skett.

### **Allmänna råd**

#### **Fångstredskap**

*Tillstånd att använda slagfälla för fångst av bäver bör ges restriktivt och i första hand avse jakt i område där tillstånd erhållits att förstöra bäverns boplats eller dammbyggnad.*

*Material- och funktionskontroll av fångstredskapet bör ske regelbundet, dock minst en gång per månad under den tid redskapet används.*

*Hund som fångats i fångstredskap och därvidlag allvarligt skadats bör inte avlivas innan veterinär kontaktats.*

*31 § reglerar endast avgift för typgodkännande av fångstredskap. För en eventuell undersökning före typgodkännande av fångstredskap kan ytterligare kostnader tillkomma.*

#### **Andra jaktredskap än skjutvapen och fångstredskap**

*Anordningar för radiokommunikation eller motsvarande, pejllapparater för hundar, elektronisk övervakning av fångstredskap, jaktorn, kamouflagenät, iller och kaninnät kan inte anses vara sådana jaktredskap som avses i 15 § jaktförordningen. De får därför användas vid jakt.*

#### **Användning av hund för skydd av tamdjur**

**32 §** Utan hinder av det som föreskrivs i 6 § första stycket jaktlagen (1987:259) får hund som är särskilt tränad för ändamålet användas lös för att skydda och valla tamdjur.

*(32 § träder i kraft senast 1 januari 2003 efter särskilt beslut.)*

**Vilt som tillfaller staten**

**33 §** Har varg, björn, järv, lo, myskoxe, älg, hjort, fjällräv eller utter skadats av annan orsak än påskjutning och inte omedelbart kunnat anträffas och avlivas, skall eftersök och avlivning av djuret ske på uppdrag av berörd polismyndighet, som meddelar föreskrifter för uppdragets genomförande.

Eftersöket skall genomföras

1. av person/er som utsetts av berörd polismyndighet och som har erforderlig kompetens, eller
2. av berörd jakträttshavare eller annan lämplig person som utsetts av denne, om eftersöket avser älg eller hjort, eller
3. av person som utsetts av berörd polismyndighet även i fråga om eftersök av älg eller hjort, om jakträttshavaren eller av honom utsedd person inte kan nås, eller denne förklarat sig inte kunna eller vilja ta hand om eftersöket, eller om överenskommelse tidigare träffats om att person utsedd av polismyndigheten genomför sådana eftersök,
4. med hjälp av en spårhund, som skall vara särskilt tränad för ändamålet.

Kan eller bör uppdrag av polismyndigheten inte inväntas av djurskyddsskäl och kan det motiveras att skyndsamma åtgärder varit befogade, får eftersök och avlivning ske utan sådant uppdrag. Sådant åtgärd skall snarast anmälas till polismyndigheten.

Har älg eller hjort skadats genom trafikolycka som inträffat på väg som utgör gräns mellan två jaktområden, och disponerar berörda jakträttshavare gemensamt jakträtten på vägen, svarar de i förekommande fall gemensamt för eftersök enligt punkt 2.

**34 §** Har jakträttshavare förklarat sig villig att ta hand om älg eller hjort som i samband med eftersök enligt 33 § anträffats dött eller avlivats, skall han svara för samtliga de åtgärder och kostnader som är förenade med eftersöket och omhändertagandet av djuret.

Har annan person än jakträttshavaren helt eller delvis genomfört eftersök enligt 33 §, skall jakträttshavaren ersätta den personen för arbetet om jakträttshavaren förklarat sig villig att ta hand om det döda djuret.

Har någon helt eller delvis genomfört eftersök enligt 33 § på uppdrag av polismyndighet och det döda djuret tillfaller staten, skall polismyndighet ersätta honom för detta arbete. Ersättning utgår även i det fall djuret inte kunnat påträffas.

**35 §** Ersättning för arbete enligt 33 § skall lämnas enligt följande.

1. Per person och för varje påbörjad timme: 100 kr. Avser eftersöket björn skall dock motsvarande ersättning vara 200 kr.
2. För kontaktperson som ej själv skall genomföra eftersöket utan vidarebehandling uppdraget, 50 kr för varje påbörjad timme.
3. Tillägg för varje eftersökshund per timme: 50 kr
4. Tillägg för terrängfordon (även traktor) per timme: 200 kr
5. Tillägg för bil: motsvarande skattefri del av statlig bilersättning.

**36 §** Älg eller hjort som anträffats död eller avlivats vid eftersök som genomförts enligt 33 §, skall fördelas enligt följande.

1. Jakträttshavaren på den plats där djuret skadades eller, om denna plats inte är känd, där det kunnat styrkas att djuret först anträffades, skall erhålla den ena halvan av djuret. Jakträttshavaren på den plats där djuret anträffades dött eller avlivades skall erhålla den andra halvan av djuret.
2. Skadas eller anträffas djuret dött på väg som utgör gräns mellan två jaktområden och disponerar berörda jakträttshavare gemensamt jakträtten på vägen, skall de i samråd dela hela eller del av djuret.
3. Anträffas djuret dött eller avlivas på gräns mellan två jaktområden, som inte är sådan väg som avses under punkt 2, skall jakträttshavarna i samråd dela hela eller del av djuret.

**37 §** Har berörd jakträttshavare eller företrädare för denne inte kunnat anträffas eller förklarat sig inte vilja eller inte kunna svara för eftersök och omhändertagande av älg eller hjort tillfaller djuret staten.

Har endast en av flera berörda jakträttshavare svarat för eftersök och omhändertagande av älg eller hjort och denne inte förklarat sig vilja eller kunna ta hand om djuret för annans räkning, tillfaller djuret staten.

I fall som avses i andra stycket skall polismyndigheten ersätta jakträttshavaren enligt 35 §.

**38 §** Har fredat djur enligt 33 § avlivats på grund av sjukdom eller skada och utan föregående anmälan till polismyndighet, skall den som svarade för åtgärden kunna motivera att avlivningen varit befogad. Händelsen skall snarast anmälas till polismyndigheten.

**39 §** Har polismyndighet låtit avliva eller fånga moderlös årskalv av älg eller hjort gäller beträffande eftersök, omhändertagande och fördelning av djuret samma föreskrifter som för vuxen skadad älg eller hjort. Sådan årskalv behöver i förekommande fall inte avräknas från licens (tilldelning).

**40 §** Älg eller hjort som tillfaller staten får försäljas av polismyndigheten.

Medel som återstår sedan kostnader för omhändertagande och försäljning betalats, skall tillföras viltvårdsfonden.

**41 §** För att möjliggöra köttbesiktning av djur som tillfaller staten enligt 37 § skall inre röda organ (hjärta, lever, lungor och njurar) samt huvudet om möjligt sitta kvar i kroppen. I annat fall skall de bifogas kroppen och vara märkta så att identiteten mellan kroppen och organen är säkerställd.

**42 §** Har djur eller djurdel av arterna varg, björn, järv eller lo, statens vilt enligt 33 § första stycket jaktförordningen (1987:905), tagits om hand, skall polismyndigheten snarast överlämna djuret eller djurdelen till Statens veterinärmedicinska anstalt.

Har djur eller djurdel av övriga arter som avses i 33 § första stycket jaktförordningen (1987:905) (statens vilt) tagits om hand, skall polismyndigheten snarast överlämna djuret eller djurdelen till Naturhistoriska riksmuseet.

Om djuret eller djurdelen behövs för utredning om eventuellt brott, eller misstanke om sjukdom, skall polismyndigheten dock i stället överlämna dju-

ret eller djurdelen även av övriga arter av statens vilt till Statens veterinärmedicinska anstalt.

Mottagare av djur eller djurdel tillhörande statens vilt får besluta hur materialet skall disponeras för att tillgodose i 25 § jaktlagen (1987:259) föreskrivet ändamål för överlämnandet.

Levande fåglar som tillhör statens vilt och som skall vårdas och rehabiliteras skall överlämnas till närmaste godkända inrättning för detta, enligt förteckning fördd av Naturvårdsverket.

I fråga om levande däggdjur tillhörande statens vilt och fåglar tillhörande statens vilt som inte kan frisläppas efter vård och rehabilitering, beslutar Naturvårdsverket i det enskilda fallet.

## **Allmänna råd**

### **Vilt som tillfaller staten**

#### **Anmälan av viltolycka**

*Har polismyndigheten mottagit anmälan om att varg, björn, järv, lo, älg, kronhjort, dovhjort, fjällräv eller utter – som alla är statens vilt – trafikskadats eller trafikdödat, är det viktigt att eftersök i förekommande fall prioriteras. Särskilt gäller detta björn, eftersom en skadad björn kan vara farlig för människors säkerhet. Polismyndigheten bör vidare underrätta berörd jakt- rättshavare eller av denne utsedd person om vad som inträffat.*

*Har polismyndigheten mottagit anmälan om trafikskadat eller dödat rådjur, vildsvin och mufflonfår, som ju inte är statens vilt, bör polismyndigheten likafullt snarast underrätta berörd jakt- rättshavare eller av denne utsedd person och i förekommande fall ge uppmaning om att genomföra erforderligt eftersök och avlivning. Med tanke på att även ett skadat vildsvin kan vara farligt för människors säkerhet, är det särskilt viktigt att eftersök kommer till stånd när det gäller djur av denna art.*

*Då årskalv av älg eller hjort blivit moderlös bör den av djurskyddsskäl avlivas under tiden fram till den särskilda jakttidens början, det kalenderår den föddes.*

#### **Eftersök**

*För att underlätta polisens arbete med eftersök och omhändertagande av trafikskadad- och dödad björn, varg, järv, lo, älg, kronhjort, dovhjort, fjällräv, utter, rådjur, vildsvin och mufflonfår bör jakt- rättshavare på marker, där sammanstötning mellan motorfordon och djur av dessa arter kan befaras inträffa, fortlöpande informera polismyndigheten om vem som har jakt- rätten eller vem som bör kontaktas. Informationen bör innehålla fullständig adressuppgift (även telefonnummer, inklusive mobilnummer) för jakt- rättshavaren eller för person som utsetts av denne att svara för eftersök och omhändertagande av aktuellt vilt. Informationen bör även åtföljas av karta över jaktområdet och uppgift om vilka tränade eftersökshundar som finns tillgängliga.*

*Vidare bör eftersök av björn genomföras av personal som genomgått särskild utbildning. Kostnaderna för denna utbildning bör kunna ersättas med medel ur viltvårdsfonden, enligt 39 § jaktförordningen (1987:905).*

**Ersättning för eftersök**

*Vid eftersök bör inte mer tid avsättas, och inte större resurser sättas in, än vad situationen erfordrar. Det skall beaktas att man vid de flesta eftersök inte behöver engagera mer än högst två personer. Vid eftersök av björn kan dock ytterligare personer behöva engageras.*

**Befrielse från älgavgift**

*Älgavgift utgår inte för älg som jakträttshavare erhållit med stöd av 34 § jaktförordningen (1987:905).*

**Hantering av statens vilt**

*Dött djur som tagits om hand bör förvaras kallt. Närmare upplysning om hur man ytterligare förfar med sådant djur lämnas av Naturhistoriska riksmuseet och Statens Veterinärmedicinska anstalt. Innan djur överlämnas bör aktuell myndighet kontaktas.*

*Om faunavårdsvärdet kan ifrågasättas mot bakgrund av de kostnader som vård av skadat djur kan antas komma att medföra, skall samråd ske med Naturvårdsverket. Verket avgör därvid om vårdinsatser är motiverade med hänsyn till djurartens skyddsvärde. Avsikten är att djuret efter vård skall kunna återfå friheten eller ingå i pågående avelsprojekt.*

**Undantag från föreskrifterna**

**43 §** Naturvårdsverket kan i enskilda fall meddela undantag från dessa föreskrifter.

**Övergångsbestämmelser**

1. Dessa föreskrifter träder i kraft i fråga om 3, 4, 9 och 11 §§, 26 § första stycket punkt 2 samt 29 och 32 §§ efter särskilt beslut och i övrigt den 29 juli 2002, varvid Statens naturvårdsverks kungörelse (SNFS 1994:3) med föreskrifter om jakt upphör att gälla.

2. Hagelgevär med pipa som är kortare än 48 cm och kulgevär med pipa som är kortare än 45 cm, för vilka tillstånd att inneha vapnen för jaktändamål har meddelats innan dessa föreskrifter trätt i kraft, får – utan hinder av bestämmelserna i 4 § – användas vid jakt, om vapnen uppfyller de krav som gällde när tillståndet meddelades.

3. Kulgevär av halvautomatisk typ, som kan laddas med högst två patroner, för vilket tillstånd att inneha vapnet för jaktändamål har meddelats innan dessa föreskrifter trätt i kraft, får – utan hinder av bestämmelserna i 11 § – användas vid jakt, om vapnet uppfyller de krav som gällde när tillståndet meddelades.

4. Hagelgevär av halvautomatisk typ eller pumpprepererande typ, för vilket tillstånd att inneha vapnet för jaktändamål har meddelats innan dessa före-

skrifter trätt i kraft, får – med stöd av bestämmelserna i 5 § – användas vid jakt, om vapnet kan laddas med högst tre patroner.

**NFS 2002:18**

Om innehavstillstånd för hagelgevär enligt 4. första stycket avser vapen som inte får laddas med mer än två patroner, får vapnet ändras så att det kan laddas med tre patroner först efter polismyndighetens ändring av tillståndsbeviset. Sådana hagelgevär får därefter användas vid jakt enligt 5 §.

NATURVÅRDSVERKET

LARS-ERIK LILJELUND

*Anders Wetterin*  
(Viltförvaltningsenheten)

**Exempel på klassificering av kulpatroner**

(Observera att vissa typer av ammunition kan utgå och nya tillkomma!)

<b>Kaliber</b>	<b>Fabriksbeteckning eller motsvarande</b>	<b>Klass</b>
4,32x45	.17 Remington	4
5x26R	5mm Remington Magnum	3
5,5x33R	.218 Bee	3
5,6x15R	.22 Long Zimmer(LZ)	
5,6x15R	.22 Long	4
5,6x15R	.22 Long Rifle	4
5,6x24R	.22 Winchester Rimfire	4
5,6x26R	.22 Winchester Magnum Rimfire	3
5,6x35R	Vierling	3
5,6x36R	.221 Remington Fireball	3
5,6x36R	.22 Hornet	3
5,6x48R	.219 Zipper	2
5,6x50R	5,6x50R	2
5,6x52R	.22 Savage High Power	2
5,6x56	.220 Swift	2
5,6x57	5,6x57	2
5,6x57R	5,6x57R	2
5,6x61	Vom Hofe Super Express	2
5,6x61R	Vom Hofe Super Express	2
5,7x39	5,6mm Russian	2
5,7x43	.222 Remington	2
5,7x45	.223 Remington(5,56 Nato)	2
5,7x47	.222 Remington Magnum	2
5,7x48	.22-250 Remington	2
5,7x48R	.225 Winchester	2
5,7x49BR	.224 Weatherby Magnum	2
6x38	6mm PPC	2
6x39	6mm Remington Bench Rest	2
6x57	6mm Remington	2
6,1x39	6 mm Norma BR	2
6,1x45	6mm TC	2
6,1x52	.243 Winchester	2
6,1x62	6x62 Freres	2
6,1x63BR	.240 Weatherby Magnum	2
6,1x70R	6x70R Norma	2
6,3x33R	.25-20 Winchester	3
6,3x41R	.25-20 Single Shot	3
6,3x48	.250 Savage	2
6,3x50	6,3x50	2
6,3x52R	.25-35 Winchester	2
6,3x63	.25-06 Remington	2
6,5x33	.256 Winchester Magnum	2
6,5x51	.260 Remington	1
6,5x51	.264 LYE	1

<b>Kaliber</b>	<b>Fabriksbeteckning eller motsvarande</b>	<b>Klass</b>	<b>NFS 2002:18</b>
6,5x51	6.5mm Japanese	2	
6,5x52	6.5mm Carcano	2	
6,5x53R	.256 Mannlicher-Schönauer	1	
6,5x54	Mannlicher-Schönauer	1	
6,5x55	6,5x55 Svensk mauser	1	
6,5x55	6,5x55 Ackley Improved	1	
6,5x55	6,5x55 POO	1	
6,5x55	6,5-284	1	
6,5x55BR	6.5mm Remington Magnum	2	
6,5x57	.257 Roberts	2	
6,5x57	6,5x57	1	
6,5x57R	6,5x57R	1	
6,5x58	6,5x58	2	
6,5x58R	6,5x58R Sauer	2	
6,5x62	6,5x62 Freres	2	
6,5x63	6,5-06 Improved	1	
6,5x63	6,5-06	1	
6,5x65	6,5x65 RWS	2	
6,5x65R	6,5x65 R RWS	2	
6,5x65BR	.257 Weatherby Magnum	2	
6,5x68	6,5x68	1	
6,5x68R	6,5x68R	2	
6,5x70R	6,5x70R	2	
6,7x63BR	.264 Winchester Magnum	1	
6,9x64	.270 Winchester	1	
6,9x65BR	.270 Weatherby Magnum	1	
7x33	7x33	2	
7x51	7mm-08 Remington	1	
7x53R	7x53R	2	
7x54	7x54	2	
7x57	7x57	1	
7x57R	7x57R	1	
7x61BR	7x61 Sharpe & Hart	1	
7x61BR	7x61 Super	1	
7x63BR	7mm Remington Magnum	1	
7x64	7mm Dakota	1	
7x64	7x64	1	
7x65	7x65	1	
7x65R	7x65R	1	
7x65BR	7mm Weatherby Magnum	1	
7,65x17	.32ACP	4	
7x66	7x66 Vom Hofe Super Express	1	
7x72R	7x72R	2	
7x72BR	7mm STW	1	
7x75R	7x75R Vom Hofe Super Express	1	
7,1x65R	.280 Flanged Nitro Express	1	
7,1x66	.280 Remington	1	
7,2x55BR	.284 Winchester Magnum	1	
7,5x55	7,5x55 Swiss	1	

<b>NFS 2002:18</b>	<b>Kaliber</b>	<b>Fabriksbeteckning eller motsvarande</b>	<b>Klass</b>
	7,62x33	.30 US Carbine	2
	7,62x39	7,62x39 Russian	2
	7,62x47	.300 Savage	1
	7,62x51	.308 Winchester(7.62Nato)	1
	7,62x51	.307 Winchester	1
	7,62x52R	.30-30 Winchester	2
	7,62x52	.30 Remington Auto	2
	7,62x53R	7,62 Russian	1
	7,62x57R	.30-40 Krag	1
	7,62x57R	.30 Flanged Nitro Express	1
	7,62x57R	.30 Army	1
	7,62x63	.30-06 Springfield	1
	7,62x65	.300 Dakota	1
	7,62x65BR	.308 Norma Magnum	1
	7,62x66BR	.300 Winchester Magnum	1
	7,62x68R	.30 R Blaser	1
	7,62x72	.300 Remington Ultra Mag	1
	7,62x72BR	.300 Weatherby Magnum	1
	7,62x72BR	.300 Holland & Holland Magnum	1
	7,62x75R	Holland & Holland Super 30	1
	7,62x76	.300 Pegasus	1
	7,65x53	7,65 Argentine	1
	7,7x51R	.303 Savage	2
	7,7x56R	.303 British	1
	7,7x58	7,7mm Japanese	1
	8x54	8x54 omborrad svensk mauser	1
	8x56	8x56 Mannlicher-Schönauer	1
	8x57J	7,92x57I Tysk mauser	1
	8x57JS	7,92x57IS Tysk mauser	1
	8x57JR	7,92x57IR	1
	8x57JRS	7,92x57IRS	1
	8x57R	.360 Express	2
	8x58RD	8x58RD 1867-89 Remington	1
	8x58R	8x58R	2
	8x60	8x60	1
	8x60R	8x60R	1
	8x60S	8x60S	1
	8x64	8x64	1
	8x64S	8x64S	1
	8x65R	8x65R	1
	8x65RS	8x65RS	1
	8x68S	8x68S	1
	8x72R	8x72R	2
	8x72BR	8mm Remington Magnum	1
	8x75RS	8x75RS	1
	8,1x33R	.32-20 Winchester	3
	8,1x52	.32 Remington Auto	2
	8,1x52R	.32 Winchester Special	2
	8,1x53	.32 Winchester Self Loading	3

<b>Kaliber</b>	<b>Fabriksbeteckning eller motsvarande</b>	<b>Klass</b>	<b>NFS 2002:18</b>
8,1x54R	.32-40 Winchester	2	
8,1x60	.318 Westley Richards	1	
8,15x46R	8,15x46R	2	
8,2x53R	8,2x53R	1	
8,2x57	8,2x57	1	
8,2x72R	8,2x72R	1	
8,38x65	.330 Dakota	1	
8,4x60BR	.33 Belted Rimless Nitro Express	1	
8,6x63	.338-06	1	
8,6x64BR	.338 Winchester Magnum	1	
8,6x70	.338 Lapua Magnum	1	
8,6x72BR	.340 Weatherby Magnum	1	
8,8x57R	.348 Winchester	1	
8,9x28	.35 Winchester Self Loading	2	
8,9x35	.351 Winchester Self Loading	2	
8,9x49	9mm FN Auto	2	
8,9x49	.35 Remington Auto	2	
8,9x55BR	.350 Remington Magnum	1	
8,9x61R	.35 Winchester	1	
8,9x70	.350 Rimless Rigby Magnum	1	
9x19	9mm Parabellum	3	
9x29R	.38 Special	4	
9x51	.356 Winchester	1	
9x56	9x56 Mannlicher-Schönauser	1	
9x57	9x57	1	
9x57R	9x57R	1	
9,1x33R	.357 Magnum	2	
9,1x51	.358 Winchester	1	
9,1x63	.35 Wheelen	1	
9,1x64BR	.358 Norma Magnum	1	
9,15x70R	.400/.360 Nitro Express	1	
9,3x53R	9,3x53R	1	
9,3x57	9,3x57	1	
9,3x57R	9,3x57R	2	
9,3x62	9,3x62	1	
9,3x64	9,3x64	1	
9,3x64BR	.366 IH Magnum	1	
9,3x72R	9,3x72R	2	
9,3x74R	9,3x74R	1	
9,3x51R	.375 Winchester	2	
9,5x57	.375 Mannlicher-Schönauer	1	
9,5x60	.376 Steyer	1	
9,5x63BR	.400/.375 Holland & Holland	1	
9,5x64	9,5x64	1	
9,5x65	.375 Dakota	1	
9,5x66	.375 Super Swede	1	
9,5x72BR	.375 Holland & Holland Magnum	1	
9,5x72BR	.375 Belted Rimless Magnum Nitro Expr	1	
9,5x74BR	.378 Weatherby Magnum	1	

**NFS 2002:18**

<b>Kaliber</b>	<b>Fabriksbeteckning eller motsvarande</b>	<b>Klass</b>
9,5x74R	.375 Flanged Nitro Express	1
9,6x53R	.38-55 Winchester	2
10,1x33R	.38-40 Winchester	3
10,1x53R	.40-65 Winchester	2
10,2x64R	.40-70 Sharps	2
10,1x38	.401 Winchester Self Loading	2
10,1x83R	.450/.400 Magnum Nitro Express 3 _"	1
10,15x61R	10,15 Jarmann	2
10,3x65R	.405 Winchester	1
10,56x63	.416 Taylor	1
10,57x72	.416 Rigby	1
10,57x72	.416 Hoffman	1
10,57x72	.416 Dakota	1
10,57x72BR	.416 Remington Magnum	1
10,57x74BR	.416 Weatherby Magnum	1
10,75x57	10,75x57	1
10,75x65R	10,75x65R Collath	1
10,75x68	10,75 Mauser	1
10,75x73	.404 Rimless Nitro Express	1
11,2x32	.44 Remington Magnum	2
11,2x33R	.44-40 Winchester	3
11,35x62R	.44-90 Sharps	2
11,2x57R	.444 Marlin	1
11,4x33R	.45 Colt	3
11,4x35R	.454 Casull	2
11,4x53R	.45-70 Government	1
11,4x61R	.45-90 WCF	1
11,4x70R	.500/.450 No 1 Express	1
11,4x74	.450 Dakota	1
11,4x83R	.450 Black Powder Express 3 _"	1
11,4x83R	.450 Nitro Express 3 _"	1
11,4x89R	.450 No 2 Nitro Express 3 _"	1
11,6x51BR	.458 x2"	1
11,6x63	.460 Short	1
11,6x63BR	.458 Winchester Magnum	1
11,6x74BR	.460 Weatherby Magnum	1
11,8x83R	.500/.465 Nitro Express	1
11,9x82R	.470 Nitro Express	1
12,1x89R	.475 No 2 Nitro Express	1
12,7x44R	12,7 Remington	2
12,7x70	.500 Jeffrey Rimless	1
12,7x72R	.577/.500 Express No 2	1
12,7x76R	.500 Nitro Express 3"	1
12,7x99	.50 Browning BMG	1
12,8x80	.505 Gibbs Rimless Magnum	1
14,6x76R	.577 Nitro Express 3"	1
14,9x71	.585 Nyati	1
15,2x76R	.600 Nitro Express	1
17,8x89R	.700 Nitro Express	1